

**O'ZBEKISTONDA EFL (INGLIZ TILINI CHET TILI SIFATIDA) VA
ESP (MAXSUS MAQSADLAR UCHUN INGLIZ TILI) SINFLARIDA
SHAKLLANTIRUVCHI BAHOLASH AMALIYOTLARINI
KENGAYTIRISH: ARALASH METODOLOGIYA ASOSIDAGI
YONDASHUV**

Expanding Formative Assessment Practices in EFL and ESP Classrooms in Uzbekistan:
A Mixed-Methods Perspective

Abror Nazarov Axror o'g'li

Dolzarblik.

Hozirgi kunda O'zbekistonda ingliz tilini o'qitish jarayonida baholash tizimi asosan yakuniy natijalarni aniqlashga qaratilgan bo'lib, bu o'quvchilarning o'rganish jarayonini yetarli darajada qo'llab-quvvatlamaydi. Ayniqsa, ESP kontekstlarida tilning amaliy qo'llanilishi muhim bo'lganligi sababli, jarayoniy va rivojlantiruvchi baholash yondashuvlariga ehtiyoj ortib bormoqda. Shu nuqtai nazardan, shakllantiruvchi baholashni keng qo'llash masalasi dolzarbdir.

Muammo.

Mazkur tadqiqotda muammo sifatida mavjud baholash amaliyotlari bilan samarali til o'rganish talablariga mos keluvchi pedagogik yondashuvlar o'rtasidagi tafovut tahlil qilinadi.

Maqsad.

Tadqiqotning maqsadi – shakllantiruvchi baholash strategiyalarining EFL va ESP sinflaridagi samaradorligini aniqlash va ularni joriy etish uchun zarur pedagogik shart-sharoitlarni belgilashdan iborat.

Natijalar.

Tadqiqot aralash metodologiya asosida olib borildi. Tadqiqot obyektida TESOL magistratura dasturi tanlanib, unda shakllantiruvchi baholash strategiyalari, jumladan portfoliolar, o'zaro baholash, o'z-o'zini baholash va mezonlarga asoslangan fikr-mulohaza qo'llanildi. Olingan natijalar quyidagilarni ko'rsatdi: 1) talabalar akademik ko'rsatkichlarida barqaror o'sish kuzatildi; 2) o'quvchilarning o'rganishga nisbatan faol va reflektiv yondashuvi shakllandi; 3) ishtirokchilar shakllantiruvchi baholashni o'z kelajakdagi pedagogik amaliyotiga tatbiq etishga tayyor ekanliklarini bildirdilar. Sifat ma'lumotlar esa talabalar ushbu yondashuvni samarali o'rganish va o'qitish vositasi sifatida qabul qilganini tasdiqladi.

Xulosa.

Xulosa qilib aytganda, shakllantiruvchi baholashni EFL va ESP kontekstlarida tizimli joriy etish o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi va o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi.